

ΤΟ ΚΑΛΕΜΙ

ΤΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ Ε/Κ ΚΑΙ Τ/Κ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ "ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ" (ε/κ τμήμα)

Τεύχος 2
Οκτώβριος 2008

Περιεχόμενα

Σελ. 2

Εκδοτικό Σημείωμα
του Κωστή Αχνιώτη

Σελ. 3

Ένα σημαντικό δικαιοστικό
βήμα στην παιδεία
του Παύλου Παύλου

Σελ.4-5

Η συμμετοχή της
Πλατφόρμας στο 13ο
Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ
του Αζίζ Σελέγκιν
και του Κωστή Αχνιώτη

Σελ. 6

Καμία Σχέση!!
του Πόλη Άνιφτου

Σελ. 7

Εκπαίδευση για την ειρήνη
του Κώστα Κάππα

Γιατί να διδάξω Τ/Κ
συγγραφείς;

της Αντρες Χαραλάμπους

Σελ. 8

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ:
Η θέση της Πλατφόρμας
για τις αντιδράσεις στα
βήματα για ένα σχολείο της
συμφιλίωσης

ΔΙΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ
Για το Σχολείο της Συμφιλίωσης
Η Ιστορία που χωρίζει
και η Ιστορία που ενώνει
Πέμπτη 9-10-08 στις 7.00μμ,
Holiday Inn, Λευκωσία

Ομιλητές: Χριστίνα Κουλούρη,
Μουτλού Οζτούρκ, Τάκης Χατζη-
γεωργίου, Γιτσέλ Βουράλ.

Είναι ώρα για τη λύση

ΑΓΓΕΛΟΥ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πάνω από χίλιοι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι μετέτρεψαν την εφτινή Διεθνή Μέρα Ειρήνης (1η του Σεπτεμβρίου) σε δικαιοστική πορεία για την γρήγορη λύση του Κυπριακού. Δύο πορείες η μια από την Πλατεία Ελευθερίας και η άλλη από το πάρκο Κουγουλού συναντήθηκαν μπροστά από το Λήδρα Πάλας και μετέτρεψαν για λίγο την νεκρή ζώνη στο πιο ζωντανό κομμάτι της Κύπρου.

Η συμμετοχή της Πλατφόρμας μας στην διοργάνωση της πορείας ήταν ο καλύτερος τρόπος να αρχίσουμε την σχολική χρονιά, μαζί βέβαια με την έκδοση του 1ου τεύχους του Καλεμίου. Για την Ιστορία ήταν η δεύτερη συνεργασία μας με την τουρκοκυπριακή Πλατφόρμα της Ειρήνης. Η πρώτη ήταν η συμμετοχή μας στις πρωτομαγιάτικες πορείες και στις δύο πλευρές. Ας σημειωθεί ότι οι συντεχνίες των Τουρκοκυπρίων συναδέλφων είναι ιδρυτικά μέλη της Πλατφόρμας της Ειρήνης.

Είχε πια βραδιάσει όταν χίλιοι τόσοι Κύπριοι τραγούδησαν μαζί, άναψαν κεριά για την Ειρήνη και άφησαν ελεύθερα να πετάξουν λευκά περιστέρια.

Γιατί; Γιατί τώρα είχαν έναν λόγο παραπάνω:

Οι ηγέτες των 2 κοινοτήτων άρχισαν συνομιλίες με επιδίωξη μια συμφωνημένη πρόταση για το μέλλον της διακυβέρνησης της Κύπρου.

Μια προσπάθεια που κινείται μέσα στο πλαίσιο της Διζωνικής Δικαιοστικής Ομοσπονδίας. Πλαίσιο που η Πλατφόρμα των Εκπαιδευτικών θεωρεί ότι μπορεί να γίνει λειτουργικό μέσα από την κοινή προσπάθεια όσων από τους Κύπριους ασπάζονται τον στόχο αυτό και που εκεί μπορούν να βρουν χώρο και όσοι είναι ενάντιοι σήμερα.

Είναι φυσικά να μην είναι όλοι οι Κύπριοι ομόγλωμοι σ' αυτή την θεώρηση του μέλλοντος του νησιού.

Ήδη φωνές έντονες από όσους φαίνεται ότι έχουν άλλες εκτιμήσεις έχουν ακουστεί. Φοβικά σύνδρομα, μπαμπούλες και εθνικά λάβαρα υψώθηκαν και ανέμισαν.

Δεν πρέπει να μείνουν οι μόνες. Γιατί η εικόνα θα είναι στρεβλωτικά ετεροβαρής και παραπλανητική. Η Πλατφόρμα των Εκπαιδευτικών αισθάνεται ότι το ίδιο έντονα πρέπει να ακουστούν και οι φωνές όσων είναι κοινωνοί ενός συνενωτικού κυπριακού οράματος για το μέλλον του νησιού.

Και είναι ώρα που πρέπει να ακουστούν δυνατά. Για να φτάσουν σ' αυτά των συνομιλητών. Για να δηλώσουν ότι είμαστε εδώ και είμαστε πολλοί και είμαστε έτοιμοι να υποστηρίξουμε ένα τέτοιο όραμα.

Για να δηλώσουν ότι το κοινό μέλλον των Κυπρίων είναι προσδοκία μας.

Γ' αυτό η Πλατφόρμα των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων Εκπαιδευτικών ήταν και θα είναι εκεί...

Εκδοτικό σημείωμα

Τα τελευταία χρόνια, κυρίως μετά την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο διαπολιτισμικός διάλογος και η καλλιέργεια της ανοχής και του σεβασμού στη διαφορετικότητα αποτελούν (μαζί με την εξοικείωση στις νέες τεχνολογίες ίσως) την κύρια πρόκληση για την Παιδεία της χώρας μας. Πρόκειται για στόχους που εισήχθησαν λόγω εκσυγχρονισμού και εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση και δυστυχώς γίνονται συχνά εχθρικά δεκτοί ως επιβεβλημένοι από κάποια εξωτερικά κέντρα με ύποπτα κίνητρα για το καλώς νοούμενο συμφέρον του κυπριακού σχολείου.

Η αλήθεια είναι ότι το κοσμικό πολυπολιτισμικό σχολείο είναι ένα κεκτημένο των προηγμένων χωρών που οικοδομήθηκε μέσα από πολλούς και σκληρούς αγώνες του λαού και των διανοουμένων στη διάρκεια των δύο τελευταίων αιώνων. Οι αντιστάσεις που συναντά η εφαρμογή του στη χώρα μας είναι οι συνήθεις αντιστάσεις της καθυστέρησης μπροστά στην πρόοδο.

Ειδικά από την Παιδεία της πολυπολιτισμικότητας αφαιρούνται σιωπηλά οι πολύ συγκεκριμένες στοχεύσεις που αφορούν στα παιδιά των μεταναστών και τα παιδιά των μικτών γάμων αλλά και στην αντιμετώπιση της διαφορετικής κυπριακής εθνότητας ή θρησκείας.

Αναφορικά με τη διαφορετική εθνότητα ή θρησκεία το κυπριακό σχολείο έπρεπε, είχε υποχρέωση, να οικοδομήσει από μόνο του την Παιδεία του διαπολιτισμικού διαλόγου και του αλληλοσεβασμού από το 1960 έστω και για λόγους απλής αγάπης προς τη χώρα μας. Έκανε ακριβώς το αντίθετο. Όχι μόνο έγινε μέρος της εθνικής αντιπαράθεσης αλλά και εργάστηκε για να την κάνει χειρότερη. Το σχολείο και στις δύο κοινότητες παρήγαγε ήρωες για να σκοτώνουν οι μεν τους δε στο όνομα αδιαπραγμάτευτων και προαιώνιων εθνικών ούτοχων.

Η πολυπολιτισμική αντίληψη της Παιδείας επομένως είναι ανάγκη της Κύπρου περισσότερο ενδογενής παρά εξωγενής. Η εφαρμογή της στο κυπριακό σχολείο έχει να αντιπαλέψει με αναπηρίες, με στρεβλώσεις και με καταστροφικές νοοτροπίες που οικοδόμησε το ίδιο.

Εφέτος ειδικά το σχολείο μαζί με την υπόλοιπη κοινωνία οφείλει να τρέξει για να προετοιμάσει στις δύο αντιμαχόμενες κοινότητες των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων το σωτήριο κλίμα της συμφιλίωσης.

Η Πλατφόρμα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων Εκπαιδευτικών « Ενωμένη Κύπρος» σας προσκαλεί στη

ΔΙΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Για το σχολείο της συμφιλίωσης Η Ιστορία που χωρίζει και η Ιστορία που ενώνει

Ομιλητές:

Χριστίνα Κουλούρη

Καθηγήτρια Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μουτλού Οζτούρκ

Καθηγητής Ιστορίας Μέσης Εκπαίδευσης στην Κωνσταντινούπολη

Τάκης Χατζηγεωργίου

Βουλευτής ΑΚΕΛ

Γιοτσέλ Βουράλ

Βοηθός Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Ανατολικής Μεσογείου

**Πέμπτη 9-10-08 στις 7.00μμ
Holiday Inn, Λευκωσία**

Για επαφή με την πλατφόρμα επικοινωνήστε με την Ευγενία Νικηφόρου,
τηλ. 99372147 ή e-mail: tokalemi@gmail.com

Ένα σημαντικό δικοινοτικό βήμα στην παιδεία

ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Στο Συντονιστικό της Πλατφόρμας είχε αναπτυχθεί τους τελευταίους μήνες ένας προβληματισμός: Η βελτίωση του κλίματος ανάμεσα στις δύο κοινότητες μετά την εκλογή Χριστόφια, επέτρεπε πια να κοινοποιήσουμε θέσεις και εισηγήσεις μας στους διαχειριστές των εκπαιδευτικών θεμάτων στις δύο κοινότητες. Πολλές δράσεις έχουν όρια στο πώς και πόσο θα προωθηθούν μέσα στην κοινωνία και στο σχολείο. Από ένα σημείο και μετά, απαιτείται η εμπλοκή θεσμικών παραγόντων. Πώς λοιπόν θα κάναμε αυτό το ποιοτικό βήμα στη δράση της Πλατφόρμας, ξεπερνώντας τους σκοπέλους μιας μεταβατικής ίσως περιόδου, όπως αυτήν που περνάμε σήμερα στην Κύπρο; Και πώς αυτό θα μπορούσε να γίνει χωρίς να σκοντάψει κανείς στα ζητήματα «αναγνωρισμένη Κυπριακή Δημοκρατία – Παράνομο “κράτος” στο Βορρά»;

Μετά και από την επίσκεψη κλιμακίου της Πλατφόρμας στον υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κ. Αντρέα Δημητρίου τον Ιούνιο, διαπιστώσαμε ότι με κάποιο τρόπο θα έπρεπε να υποβάλουμε τις ίδιες θέσεις και εισηγήσεις και στο διαχειριστή των εκπαιδευτικών θεμάτων στην τουρκοκυπριακή κοινότητα. Μπορούν να γίνουν πολλά αν έστω και μέρος αυτών των εισηγήσεων τύχει αποδοχής και από τις δύο κοινότητες. Αποφασίσαμε λοιπόν και ζητήσαμε συνάντηση με την κυρία Κανάν Οζντοπράκ, «υπουργό παιδείας» στην τουρκοκυπριακή κοινότητα. Η κα Οζντοπράκ οφείλουμε να πούμε ότι έδειξε μεγάλη κατανόηση και απέφυγε να κάνει οτιδήποτε θα μπορούσε να φέρει σε δύσκολη θέση εμάς τους Ελληνοκύπριους που μετείχαμε στο μικτό κλιμάκιο της Πλατφόρμας.

Η συζήτηση πέρασε αμέσως στην ουσία και ήταν αρκετά παραγωγική. Η κα Οζντοπράκ έδειξε πολύ θετική στάση σε όλες τις εισηγήσεις μας που περιλαμβάνονταν στο κείμενο που της δώσαμε [το περιεχόμενό τους είναι ταυτόσημο με εκείνο του υπομνήματος που είχαμε ήδη υποβάλει στον υπουργό Παιδείας κ. Αντρέα Δημητρίου – βλ. «Καλέμι» αριθμός 1]. Συμπτωματικά μάλιστα, μας έκανε προκαταβολικά κάποιες εισηγήσεις πολύ κοντά στο πνεύμα όσων περιλαμβάνονταν στο κείμενό μας (π. χ. για την ανάγκη σύστασης μιας επιπλέον

τεχνικής επιτροπής, που να ασχολείται ειδικά με τα θέματα Εκπαίδευσης). Έτσι είχαμε κάθε λόγο μετά τη συνάντηση να αισθανόμαστε πιο αισιόδοξοι.

Με βάση το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα εκπαιδευτικά ζητήματα τα διαχειρίζονται χωριστά οι δύο κοινότητες. Όμως τα δύο συστήματα θα πρέπει να συγκλίνουν ως προς τη διαπαιδαγώγηση όλων των παιδιών της Κύπρου στο πνεύμα της συνύπαρξης και του αλληλοσεβασμού και ως προς τη δημιουργία πολιτών με κριτικό πνεύμα απέναντι στα διχαστικά στερεότυπα. Ο χώρος της Παιδείας είναι ένα ανοιχτό πεδίο στο οποίο μπορούν να αναληφθούν συγκλίνοσες πρωτοβουλίες χωρίς κατ' ανάγκη να παραβιάζονται οι «κόκκινες γραμμές των πλευρών, ίσως και με τη βοήθεια κάποιου θεσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των Ηνωμένων Εθνών.

Με τη βούληση και μόνο για βήματα στην εκπαίδευση που να προάγουν τη συμφιλίωση, μπορούν να γίνουν σημαντικά πράγματα και στις δύο πλευρές. Η διδασκαλία λογοτεχνιών από την άλλη κοινότητα στα σχολεία, η διοργάνωση μαθητικών συνεδρίων (π. χ. στο Λήδρα Πάλας), ακόμη και ανταλλαγές επισκέψεων, δεν είναι δύσκολο να γίνουν. Ούτε και βήματα που θα έκαναν τη ζωή των μαθητών πιο εύκολη – και θα τόνωναν και το κλίμα βελτίωσης των σχέσεων. Όπως για παράδειγμα το να σταματήσει κάθε πρωί και απόγευμα ο εξονυχιστικός έλεγχος των λεωφορείων που μεταφέρουν Τουρκοκύπριους μαθητές προς και από την Αγγλική Σχολή Λευκωσίας. Μπορούν να γίνουν πολλά, με απλό τρόπο, χωρίς πολιτικές ή νομικές περιπλοκές. Φτάνει να υπάρχει η βούληση.

Το μεγάλο ζήτημα βέβαια παραμένει: Πώς μετατρέπονται τα υχολεία μας, αιύ υχολεία διχασμού σε υχολεία ουμφιλίωσης, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν και να έχουν αποτέλεσμα οι επιμέρους πρωτοβουλίες. Ίσως όμως τα πράγματα να λειτουργούν και λίγο αντίστροφα: Μια σοβαρή πολιτική στα επιμέρους να διευκολύνει και το μεγάλο στόχο, το σχολείο της συμφιλίωσης.

pavlou@spidemet.com.cy

ΑΡΘΡΟ ΠΟΥ ΕΙΧΕ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ 76 ΧΡΟΝΙΑ! Κάθε εποχή έχει τα στερεότυπά της

«Ορισμένα τινά Ελληνικά θήλαα ζητούν να δοθή ψήφος εις τας γυναίκαας. Σχετικώς με το ίδιον τούτο θέμα διαπρεπέστατος επιστήμων είχεν άλλοτε αναπτύξη από του βήματος της Βουλής το επιστημονικώς πασίγνωστον, άλλως τε, γεγονός ότι παν θήλυ διατελεί εις ανισόρροπο και έξαλλον πνευματικὴν κατάστασιν ωρισμένας ημέρας εκάστου μηνός. Επειδή, εν τούτοις, αι ημέραι αύται, δεν συμπίπτουν ως προς όλα τα θήλαα, είναι αδύνατον να ευρεθεί ημέρα πνευματικής ισορροπίας και ψυχικής γαλήνης όλων των θηλέων, ώστε την ευτυχὴ εκείνην ημέραν να ορίζονται αι εκάστοτε εκλογαί. Η γυναικεία συνεπὼς ψήφος είναι πράγμα επικίνδυνον, άρα αποκρουστέον».

(“Νέα Ημέρα”, 20.3.1928)

Βέτο στον εθνικισμό,

Εισήγηση του Αζίζ Σελέγκιν, στελέχους της Πλατφόρμας Ε/Κ και Τ/Κ Εκπαιδευτικών, στο "Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ" της Αθήνας που έγινε στις 4-6 Ιουλίου 2008.

Καταρχάς θα επιθυμούσα να χαιρετήσω όλους τους συμμετέχοντες και αυτούς που έχουν συμβάλει στη διοργάνωση αυτού του γεγονότος. Με τη δράση τους, και δεδομένου του γεγονότος ότι ο κόσμος είναι χώρος αλληλεγγύης και αντίστασης, μας έχουν φέρει κοντά για να μοιραστούμε τη γνώση μας, τα συναισθήματά μας και τις ιδέες μας, ούτως ώστε να μπορέσουμε να αγωνιστούμε, προκειμένου να συμπορευτούμε στο μονοπάτι των κοινών ελπίδων μας.

Μπορούμε να υπερνικήσουμε τον ιμπεριαλισμό που έχει επηρεάσει την ζωή όλων των ανθρώπων της γης μέσα από τη διεκπεραίωση δραστηριότητας και βιώσιμης πολιτικής.

Πρέπει να συνεχίσουμε να δείχνουμε την αντίθεσή μας ενάντια στη νέα τάξη

πραγμάτων και πρέπει να παλέψουμε για την εργατιά ενάντια στο κεφάλαιο, για τη ειρήνη αντί τον πόλεμο σε κάθε χώρο στη ζωή μας, στο σχολείο, στη δουλειά και σε κάθε βήμα που κάνουμε.

Ως Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι καθηγητές είμαστε έτοιμοι για κάθε είδους αντίσταση και θα συνεχίσουμε τον κοινό μας αγώνα για μια δημοκρατική ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟ ενάντια στο φανατισμό και τις ρατσιστικές, εθνικιστικές διακρίσεις.

Σήμερα διαδραματίζονται πολλές εξελίξεις ζωτικής σημασίας στην Κύπρο. Ελπίζω ότι ο αγώνας για την ειρήνη θα οδηγήσει σε μια ευχάριστη κατάληξη υπό την ηγεσία του κ. Ταλάτ, του αριστερού ηγέτη που κέρδισε τις εκλογές στο Βορρά πριν δυο χρόνια και του κ. Χριστόφια, που κέρδισε τις εκλογές στο Νότο.

Λαμβάνοντας υπ' όψη ότι τελευταία παρατηρείται εθνικιστική έξαρση, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι αυτή μπορεί να είναι η τελευταία ευκαιρία για την ΕΙΡΗΝΗ, την οποία οι Τουρκοκύπριοι και οι Ελληνοκύπριοι αναμένουν με ελπίδα.

Οι αριστερές δυνάμεις που δεν επιθυμούν το διαχωρισμό του νησιού και οι κκ. Ταλάτ και Χριστόφιας, ως αντιπρόσωποι αυτών των δυνάμεων, πρέπει να βρουν ένα κοινό σημείο δράσης. Το αποτέλεσμα των εθνικιστικών πολιτικών που ακολουθήθηκαν για περισσότερα από 30 χρόνια ανάγκασε πολλούς Τουρκοκύπριους να μεταναστεύσουν από το νησί. Ενώ ο αριθμός μετανάστευσης από το νησί πριν από το 1974 ήταν 6.000 (έξι χιλιάδες), μετά από το 1974 ο αριθμός έφτασε τις 80.000 (ογδόντα χιλιάδες).

Είναι καθήκον μας ως εκπαιδευτικών να προετοιμάσουμε το μέλλον μας δημοκρατικά χωρίς διακρίσεις εναντίον της πλειοψηφίας ή της μειοψηφίας και να ενώσουμε τις δυο κοινότητές μας.

Πρέπει να ενώσουμε τις εθνικές μας, αλλά και τις διεθνείς δυνάμεις και να υποστηρίξουμε την ένωση των εργαζομένων εναντίον των νεοφιλελεύθερων πολιτικών ως επίσης και την ιδέα ότι κανένας εργα-

ζόμενος δεν θα είναι ανοργάνωτος σε ουσιαστικά. Πρέπει να συνεχίσουμε να αντιπολεπούμαστε και να μοιραζόμαστε τις ιδέες μας όπως επίσης και τις εκδηλώσεις μας.

Η συντεχνία ΚΤΟΕΪΣ (Τουρκοκυπριακή Συντεχνία Καθηγητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης), στην οποία είμαι μέλος και επί του παρόντος εκτελώ καθήκοντα ταμία, έχει πρόσφατα οργανώσει ακαδημαϊκούς του LAW (Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Λούκας). Όμως, με το αίτημα τους για αυλογική σύμβαση, τα μέλη μας έχουν απολυθεί. Αυτή η συμπεριφορά έρχεται σε σύγκρουση με τις συνθήκες του ILO (International Labor Organization) και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Δυστυχώς, κανένα θετικό βήμα δεν έχει επιτευχθεί ως αποτέλεσμα της απεργίας, η οποία συνεχίζεται για τέσσερις μήνες, όπως επίσης και της υποστήριξης που έχουμε λάβει από εθνικές και διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις. Το πιο λυπηρό σε αυτή την περίπτωση είναι το ότι η κυβέρνηση που βρίσκεται στην εξουσία είναι αριστερή και η βασική της αρχή είναι ο σοσιαλισμός.

Προσπαθούν να μας στρέψουν προς μια καπιταλιστική κατεύθυνση και να μας παγιδεύσουν, απρώχνοντας μας από τη συλλογική δράση στον ατομισμό, με το να δραστηριοποιούν το 'διαίρει και βασίλευε', καθώς προσπαθούν να εμποδίσουν την κοινή μας δράση και να μας εμβολιάσουν με εγωισμό. Αυτές οι πράξεις εναντίον μας γίνονται συνειδητά.

Έχοντας υπ' όψη μας αυτές τις αλήθειες πρέπει να αναλάβουμε προσεκτικά δράση για να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες.

Τέλος, εμείς, ως δραστήρια άτομα, τας σόμαστε με τον αγώνα της εργατιάς, τον αγώνα για ειρήνη, για το δικαίωμα στη θρησκεία, στη γλώσσα και στη δημοκρατία ως επίσης και εναντίον της μοντέρνας σκλαβιάς.

Τασσομάστε υπέρ ενός κόσμου που μπορεί να ελπίζει.

Χαιρετισμούς,

Αζίζ Σελέγκιν

Ταμίας της ΚΤΟΕΪΣ

Για το τεύχος αυτό εργάστηκαν:

Άντρη Χαραλάμπους, Αντώνης Κανάρης, Δανιέλα Δανιήλ, Ευγενία Νικηφόρου, Κωστής Αχνιώτης, Μαίρη Μαχαιρά, Μαρία Μαυραδά, Παύλος Παύλου, Πόλης Άνιφτος, Πόλυς Νικολάου, Χρίστος Αχνιώτης

εμπάργκο στην παγκοσμιοποίηση

Εισήγηση του Κωστή Αχνιώτη, στελέχους της Πλατφόρμας Ε/Κ και Τ/Κ Εκπαιδευτικών, στο ίδιο φεστιβάλ

Αγαπητοί φίλοι και φίλες

Τα πιο σημαντικά έχουν ήδη λεχθεί από τον συνάδελφο και συναγωνιστή μου στην πλατφόρμα των εκπαιδευτικών Αζίζ Σελέγκιν. Θα προσθέσω συμπληρωματικά μερικά μόνο πράγματα.

Η Πλατφόρμα μας κατανόει βαθειά κάτι το πολύ απλό και ταυτόχρονα το πολύ περιφρονημένο. Η Κυπριακή Παιδεία θα πρέπει να διαδραματίζει θεμελιακό ρόλο στην καλλιέργεια μιας νοστορπιάς συμπιλίωσης ανάμεσα στις αντιμαχόμενες κοινότητες της Κύπρου και μιας συνειδησης αποδοχής και σεβασμού των όποιων εθνοτικών ή άλλων διαφορών. Επειδή αυτό που συμβαίνει αυτή τη στιγμή είναι γενικά μιλώντας μακριά από το ζητούμενο, εμείς ως Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι εκπαιδευτικοί μαχόμαστε και στις δύο κοινότητες να οικοδομήσουμε την εκπαίδευση της ειρήνης και της συμπιλίωσης.

Πέραν του χώρου της Εκπαίδευσης αυτού καθ' εαυτού όπως σας είπε και ο συνάδελφος είμαστε αλληλέγγυοι στους αγώνες και τις διεκδικήσεις μας ως εργαζόμενοι. Πριν η εθνοτική αντιπαράθεση επιβληθεί στην κοινωνία οι εργαζόμενοι Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι πάλεψαν μαζί στους πιο σημαντικούς αγώνες μέσα από τους οποίους οικοδομήθηκαν τα συνδικάτα και τα κόμματα της Αριστεράς. Πασχίζουμε στο δικό μας εργασιακό χώρο να ξαναοικοδομήσουμε αυτή τη χαμένη εργατική αλληλεγγύη.

Στην επίλυση του Κυπριακού συνεργαζόμαστε πρώτα απ' όλα για να δείξουμε στις κοινότητες μας ότι ένας «ιστορικός συμβιβασμός» και η επανένωση της χώρας μας είναι όχι μόνο εφικτός στόχος αλλά και ο ορθός δρόμος για το θεμελιώμα νέων αγώνων για μια δίκαιη κοινωνία και το μέλλον των παιδιών μας.

Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να δώσω έμφαση σε ένα κατά την άποψη μου πολύ σημαντικό σημείο. Αφορά στην ισοτιμία των αντιμαχομένων εθνοτήτων, τον έλεγχο δηλαδή του ενωμένου ομοσπονδιακού κράτους εξ ίσου και από τις δύο κοινότητες. Αρκετοί θεωρούν την εξίσωση ως αδικία διότι εξισώνεται κατά την άποψη τους μια μεγάλη ελληνοκυπριακή πλειονότητα με την τουρκοκυπριακή μειονότητα και προβάλλουν την θέση «ένος πολίτης μία ψήφος» ανεξάρτητα από την εθνότητα. Επίσης προβάλλουν το επιχείρημα ότι το εξ ίσου ελεγχόμενο κράτος θα είναι δυσλειτουργικό. Εμείς αντίθετα έχουμε την θέση ότι αυτή η ισοτιμία είναι θεμελιακή δημοκρατική αναγκαιότητα. Πολλές φορές το ένας άνθρωπος μία ψήφος είναι η καλύτερη μέθοδος για την εξουθένωση και την καταπάτηση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων. Στη δική μας την περίπτωση η ενισχυμένη σε σχέση με την αναλογία πληθυσμού παρουσία των Τουρκοκυπρίων στο Κυπριακό κράτος δεν εμπόδισε το 1963 την προσπάθεια πολιτικής περιθωριοποίησης τους πρώτα και μετά την άσκηση βίβανουσης βίας εναντίον τους. Η εμπιστοσύνη των Τουρκοκυπρίων μέσα στα πλαίσια ενός κράτους μπορεί πλέον να χτιστεί πάνω σε μια απολύτως αποτελεσματική συμμετοχή στο κοινό κράτος. Θεωρούμε επίσης ότι και οι προοδευτικοί Ελληνοκύπριοι που δεν κατάφεραν σε εκείνα τα πέτρινα χρόνια να εμποδίσουν τις δυνάμεις της διαίρεσης μέσα στη κοινότητα τους αντιλαμβάνονται

την ανεξέλεγκτη δύναμη που μπορεί να αποκτήσουν μικρές έστω ένοπλες εθνικιστικές δυνάμεις και τις καταστροφικές της συνέπειες. Επίσης η συνειδητοποίηση από πλευράς Τουρκοκυπρίων της ευθύνης όχι για μια καταπιεζόμενη μειονότητα αλλά μιας ίσης συνιστώσας στην οικοδόμηση της κοινής πατρίδας δυνάμει και τους ίδιους και κατ' επέκταση όλους τους Κύπριους. Το σύνθημα ένας άνθρωπος μία ψήφος είναι κουτοπόνηρο και πρωθύστερα και εδράζεται στην άρνηση της ύπαρξης εθνικού ζητήματος. Το εθνικό ζήτημα είναι σχεδόν εξ ορισμού αποτέλεσμα της χρεοκρατίας του «ένος ανθρώπου μία ψήφος» δεν είναι κάτι που χρησιμοποιήθηκε μόνο στην Κύπρο εναντίον των Τουρκοκυπρίων αλλά σχεδόν σε όλες τις χώρες που αντιμετωπίζουν μειονοτικά προβλήματα.

Όσο για τη μη λειτουργικότητα του συνεταιρικού κράτους επίσης έχουμε αντίθετη άποψη. Ο ίσος έλεγχος μπορεί να εμπειριέχει ορισμένες δυσκολίες, χωρίς αυτό να είναι και βέβαιο, αλλά διασφαλίζει την συναίνεση και την κοινή πορεία στο βαθμό φυσικά που συνειδητοποιείται αυτή η ανάγκη.

Η απλοϊκή πλειοψηφική αντίληψη της δημοκρατίας τολανίζει και τη λειτουργία του σχολείου επίσης. Χωρίς να θέλω αυτή τη στιγμή να επεκταθώ σ' αυτό το ζήτημα, θα αναφέρω ως παραδείγματα μερικά απλά θέματα. Στο σχολείο υπάρχουν εικονίσματα χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι υπάρχουν και λίγοι έστω, μη Ορθόδοξοι ή μη χριστιανοί μαθητές και καθηγητές. Η διδάσκειται η ιστορία των ελληνοκυπρίων αλλά όχι των άλλων κυπριακών μειονοτήτων. Η παραγνωρίζεται το γεγονός ότι αριθμός παιδιών είναι χαμένα από χέρι στη γραπτή εξέταση.

Επιστρέφοντας τέλος στο Κυπριακό τονίζω όπως και ο συνάδελφος ότι η συγκεκριμένη συγκυρία η οποία χαρακτηρίζεται από την άνοδο στην εξουσία και στις δύο πλευρές αριστερών ηγεσιών, μαζί με άλλους παράγοντες ευνοεί την δράση και την επέκταση του κινήματος της επανασυνεγγίσης. Η προσοχή μας για τους επόμενους μήνες στρέφεται προς αυτή την κατεύθυνση.

Επικοινωνία: tokalemi@gmail.com

Ηταν καιρός που νόμιζα πως όλα ήταν ωραία. Έτσι φάνταζαν τουλάχιστο, στη νεανική μου φαντασία. Πίστευα πως όταν τελειώνα τις σπουδές μου και έπιανα δουλειά, θα ήμουν πανευτυχής.

Έβλεπα τον εαυτό μου να αγοράζει και να διολέγεται μπροστά στα έκθαμβα μάτια των μαθητών, να τους μεταδίδω την αγάπη για την επιστήμη μου και αυτοί να μέτχουν με παρρησία μέσα στην περιρρέουσα πνευματικότητα. Και τα διαλείμματα θα καθόμουν κάτω από ένα δέντρο και θα σέρφαρα ή θα διάβαζα ένα βιβλίο απολαμβάνοντας το αεράκι.

KAMIA ΣΧΕΣΗ!

Από την αρχή φάνηκαν οι δυσκολίες.

Ένας αγώνας να τραβήξεις την προσοχή των μαθητών και άλλος ένας να την κρατήσεις.

Και όταν σιγά-σιγά τα κατάφερα, αντιλήφθηκα πως δεν είχα τίποτα σημαντικό να τους πω.

Κατάλαβα πως δεν υπάρχει χρόνος να τους γνωρίσω αλλά ούτε και αντίστροφα.

Και άντε τράβα να δημιουργήσεις τη δέουσα ατμόσφαιρα, να προσφέρεις.

Αλήθεια δε σκέφτηκε κανείς πως ένα μονόωρο μάθημα αποτελεί έγκλημα;

Αν διάλεγα να γινόμουν υπάλληλος σε οποιαδήποτε εταιρεία ή ακόμα δημόσιος υπάλληλος, ως απόφοιτος πανεπιστημίου, θα είχα τουλάχιστο ο ένα γραφείο με κλιματισμό. Πιθανόν και μια γραμματέα. Σίγουρα θα μου εξασφάλιζε ο εργοδότης μου και ένα λάπτοπ για να παίρνω, άμα τύχει, τη δουλειά σπίτι.

Ενώ τώρα, KAMIA ΣΧΕΣΗ: Πλανώδιος πωλητής γνώσης έχει κατακτήσει σήμερα ο καθηγητής, για να μην πω «βαποράκι», αφού και αυτά που θα πει του επιβάλλονται μέσα από τα διδακτικά βιβλία. Ακριβοπληρωμένοι πλασιέδες... Τώρα το ακριβοπληρωμένοι, εξαρτάται πως το μεταφράζεις, αν μας συγκρίνεις με τους επαγγελματίες οδηγούς μεταφορείς εμπροματών, τότε ναι είμαστε ολίγον ακριβότερα αμειβόμενοι, αλλά αν λάβεις υπόψη τις περγαμηνές που φέρουν οι πλείστοι από μας, τότε δεν το συζητώ. Τέτοιοι είμαστε λοιπόν, και γυρνάμε από αίθουσα σε αίθουσα, για να μην πω «τάξη» και παρεξηγηθεί ο όρος, αν και πιο εύχος, KAMIA ΣΧΕΣΗ!

Αλήθεια έχω διαβάσει κάπου πως η έλλειψη «τάξης» σε μια τάξη δεν είναι και τόσο άσχημο πράγμα αν είναι κάτι που

επιδιώκεις μέσα από το διδακτικό σου στυλ. Το *Laissez faire* επιβάλλει την έλλειψη επιβολής οποιασδήποτε αυταρχικής παρουσίας και κανόνων μέσα στην τάξη οι οποίοι διαμορφώνονται στην πορεία και βασιζονται στην ελευθερία του ατόμου στην έκφραση και συμπεριφορά. Πολύ προχωρημένα για τα δεδομένα μας. Λετ's στικκ ττου δα ππόίνττ.

Το βαποράκι γνώσης, δε χρειάζεται να συμπανεί με τα όσα μεταφέρει. Φτάνει να τα πάρει από ένα σημείο σε κάποιον άλλο. Αν αρχίσεις να διερωτάσαι και να αμφισβητείς πάει να πει πως δεν κάνεις καλά τη δουλειά σου. Όλα είναι τόσο επικίνδυνα ξεκάθαρα διατυπωμένα και προκαθορισμένα: δεν υπάρχει περίπτωση 3 και 5 να κάνουν δύο.

Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα δεν υπάρχει στόχος που να αναφέρεται σε ικανότητες των μαθητών αλλά σε ύλη. Δηλαδή στην ιστορία, δεν είναι ικανότητα «ο τρωϊκός πόλεμος και τα αίτιά του» αλλά θα ήταν αν αναφερόταν ως «ανακάλυψη των αιτών του τρωϊκού πολέμου μέσα από ποικιλία πηγών». Έτσι ο καθηγητής αντί να πει «αα, να τα αίτια στη σελίδα 13, ας ετοιμάσω μια παρουσίαση με μπιούλετ ππόίνττς» θα έλεγε «χμμ...ας τους δείξω τρόπους να βρίσκουν και να χρησιμοποιούν ποικιλία πηγών που αναφέρουν τα αίτια». Έτσι θα τους επαιρνε στη βιβλιοθήκη, θα τους έδειχνε τρόπους έρευνας στο διαδίκτυο ώστε να βρίσκουν έγκυρες πληροφορίες μέσα από journals, εκπαιδευτικές και επιστημονικές πύλες κλπ.

Αν το κάνω κάποιος αυτό, πιθανόν να του ζητηθούν και τα ρέστα γιατί δε χρησιμοποίησε το ενδεδειγμένο βιβλίο διδασκαλίας.

Κάπου πάσχουν τα πράγματα!

Και κάτι ακόμα:

Η θεωρία οικοδόμησης της γνώσης που τόσο επιτακτικά συνιστάται η υιοθέτησή της, ιδίως από τους πανεπιστημιακούς στην προϋπηρεσιακή, πρώτιστα θέτει ως προϋπόθεση την αμφισβήτηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων και τη θεσμοθέτηση διαπραγμάτευσης των διδακτικών στόχων μεταξύ μαθητή και δασκάλου. Πώς μπορεί λοιπόν να προχωρούμε σε διαδικτυακή μάθηση (προσέξτε, όχι διδασκαλία αλλά μάθηση), ξεδουλεύοντας δεκάδες εκατομμύρια και στοχεύοντας στην οικοδόμηση της γνώσης από το μαθητή, αποκρουστώντας τη γνώση σε μαθησιακά αντικείμενα που στηρίζονται στα υφιστάμενα

αναλυτικά, και χρησιμοποιώντας λογισμικά που χρησιμεύουν στη μετάδοση πληροφοριών αντί στη συνεργατική μάθηση; Αν προσθέτει αξία στην εκπαίδευση ο υπολογιστής, αυτό δεν είναι η πιο ευφάνταστη και καλοσχεδιασμένη προσομοίωση που μπορεί να επιτύχει κανείς αλλά η δυνατότητα επικοινωνίας και ανεύρεσης πληροφοριών. Ανάλογα με τα μαθησιακά αντικείμενα που το ΥΠ.Π ετοιμάζει για δική του χρήση, υπάρχουν εκατοντάδες στο διαδίκτυο, ξέρουν όμως οι μαθητές μας ή μπαίνουν στον κόπο να ψάξουν για να τα βρουν;

Το όλο πρότζεκτ θα στοίχιζε μόνο μερικές χιλιάδες λίρες αφού τα εν λόγω λογισμικά είναι πλέον όπτεν σοφς, ενώ θα έπρεπε να επενδύονταν τα χρήματα στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στη διαδικτυακή διδασκαλία, μέσα από αναγνωρισμένους φυσικά τίτλους σπουδών και όχι αυτά τα ενδοϋπηρεσιακά κατά τα οποία ο ένας αμφισβητεί τον άλλο, αφού πολλές φορές οι εκπαιδευόμενοι δεν αναγνωρίζουν τις γνώσεις των εκπαιδευτών και δεν γνωρίζουν τις διαδικασίες με τις οποίες βρέθηκαν εκεί.

Μέχρι να ξεκινήσει ο καινούργιος κύκλος εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών τα ακριβοπληρωμένα μαθησιακά αντικείμενα θα είναι πια ρητάνταντ. Ίσως αν άκουει κάποιος να μην είναι πολύ αργά.

Αλλά όπως πια ξέραμε όλοι, KAMIA ΣΧΕΣΗ!

Στους υπόλοιπους που διαβάζουν και συμερίζονται αφιερώνω το επόμενο που έγραψε κάποτε ένας «συνήθης ύποπτος».

Ξαν και σένα με ένα κόμπο στο λαιμό σε ώρες άσχετες ξεσπάω το θυμό σαν και σένα στις πλατείες της σιωπής τον ίσκιο μου τραβάω σαν και σένα διαμελίζομαι στο φως μες σ'αυτό το πλαστικό το καθεστώς και τη νύχτα στα κομάτια μου γυρνάω και τα ξανακολλάω μέρες αδέσποτες...

...ας παλέψουμε λοιπόν όλοι παρόλο που «όλα στην άμμο χτίζονται», να χτίσουμε κάστρα «πάνω στην άμμο σαν να' τανε η άμμος πέτρα» έτσι για να ξαναπιστέψουμε πως όλα είναι και πάλι ωραία...

polis.aniftos@gmail.com

Εκπαίδευση για την ειρήνη

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΠΠΑ

Όταν σκεφτόμαστε τη λέξη «Ειρήνη» αυτόματα στο μυαλό μας τη συνδέουμε με την απουσία του πολέμου. Αυτό που δεν αντιλαμβανόμαστε άμεσα είναι ότι η πραγματική ειρήνη αρχίζει από το άτομο. «Ειρήνη» είναι μια κατάσταση όπου οι άνθρωποι δεν αισθάνονται επιθετικοί, ούτε νιώθουν την ανάγκη να είναι επιθετικοί και βίαιοι. Η ειρήνη αρχικά ισοδυναμεί με τη μη βία σε όλα τα επίπεδα της ανθρώπινης δραστηριότητας, στις διαπροσωπικές μας σχέσεις, στο σπίτι μας, στην τάξη και τις μη βίαιες συμπεριφορές ανάμεσα στις διάφορες κοινωνικές ομάδες όπου ανήκουμε.

Τα περισσότερα σχολεία μπορεί να είναι ασφαλείς τόποι για τα παιδιά, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι τα μέλη μιας σχολικής κοινότητας ζουν και μαθαίνουν μαζί αρμονικά, συνεχώς και χωρίς προβλήματα. Η βία μπορεί να πάρει διαφορετικές μορφές στο σχολικό περιβάλλον: φυσική βία, λεκτική/φραστική βία, εκφοβισμός (bullying).

Τα ερωτήματα που επιτακτικά επιζητούν απαντήσεις και πρακτικές λύσεις, όσον αφορά τη σχολική πραγματικότητα του κυπριακού σχολείου είναι το πώς θα εδραιωθεί και διατηρηθεί ένα μαθησιακό περιβάλλον όπου η βία, δεν είναι και δεν γίνεται ανεκτή και δεύτερον πώς θα αντιδράσουμε στη βία, όταν αυτή επισυμβεί, έτσι που το σχολικό περιβάλλον γενικότερα και το κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον ειδικότερα να προστατευθούν.

Η μη βία ή αν θέλετε οι μη βίαιες συμπεριφορές, μαθαίνονται, διδάσκονται στο σπίτι και στην τάξη. Ως εκπαιδευτικοί έχουμε την ευθύνη να προωθήσουμε τις ανθρωπιστικές αξίες και την αξία / αρχή της μη βίας.

*"There is no way to peace;
peace is the way"*
A. J. MUSTE, 1967

Ο τύπος των σχέσεων που δημιουργούμε στην τάξη αντανακλά την προσωπική μας στάση απέναντι στην αρχή της μη βίας. Είναι καθήκον μας να επιλέγουμε διδακτικό υλικό με πολλή προσοχή, διασφαλίζοντας ότι τα πρότυπα και τα μοντέλα συμπεριφοράς που προωθούμε είναι αυτά που προωθούν μη βίαιες συμπεριφορές και γενικότερα στάσεις ζωής.

Το αν θα ενισχύσουμε τις κοινωνικές νόρμες της επιθετικότητας και του άκρατου ανταγωνισμού ή θα επιλέξουμε συνειδητά να εδραιώσουμε νέες κοινωνικές νόρμες συμπεριφοράς, εξαρτάται αποκλειστικά από εμάς.

Πώς μπορεί η ειρήνη να γίνει πραγματικότητα; Η υιοθέτηση μη βίαιων συμπεριφορών και η ειρηνική επίλυση συγκρούσεων θα έλεγε κανείς ότι είναι προσωπικό ζήτημα. Έχει να κάνει με την υιοθέτηση μιας συνειδητής και ενεργούς στάσης απέναντι στα καθημερινά προβλήματα του σχολικού περιβάλλοντος και της κυπριακής κοινωνίας ευρύτερα. Είναι η αντίδραση σε φαινόμενα βίας με μη βίαιο τρόπο, η απάντηση στο φόβο για το άγνωστο, το ξένο με τη λογική και την αγάπη, η απάντηση στο μίσος (φυλετικό, εθνικό) με την προσπάθεια κατανόησης, γνωριμίας με τον άλλο.

Είναι επιλογή και απόφαση που εξαρτάται εξ ολοκλήρου από εμάς το πώς θα συμπεριφερθούμε στις σχέσεις μας με τους άλλους. Το να κάνουμε την ειρήνη πράξη

στην καθημερινή μας ζωή και στην ευρύτερη κοινωνία απαιτεί πρώτα συνειδητή προσπάθεια, ώστε να έχουμε εσωτερική ειρήνη και έπειτα με μια συνεχή διαδικασία, εσωτερική διεργασία, να διαδώσουμε και να μεταδώσουμε αυτή την εσωτερική ηρεμία, ώστε να επηρεάσουμε το περιβάλλον και τους γύρω μας.

Το ερώτημα που τίθεται είναι αν μπορεί το σημερινό σχολείο, η σχολική πολιτική, να μορφώσει μαθητές και κατ'επέκταση πολίτες που θα ενδιαφερθούν για τη συμφιλίωση και την προσπάθεια ειρηνικής επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Αν οι σχολικές προωθούν μια κουλτούρα συνεργασίας και ειρηνικής επίλυσης προβλημάτων, κριτικής σκέψης και υιοθέτησης μη βίαιων τρόπων συμπεριφοράς και πώς μπορούν πρακτικά οι εκπαιδευτικοί να την εφαρμόσουν.

Η ανάγκη για άμεση απάντηση στα ερωτήματα/ προβλήματα που τέθηκαν είναι κάτι περισσότερο από επείγουσα. Η ανάγκη κριτικής θεώρησης πολιτικών και η άμεση εκπόνηση προτάσεων για δραστηριότητες ειδικά σχεδιασμένες, που θα ενσωματώνονται σε εκπαιδευτικά προγράμματα που θα ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες μιας ομάδας μαθητών ή του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένης της διοίκησης, θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με τη δημιουργία ενός οδηγού/εγχειριδίου, που θα ήταν ένα χρήσιμο βοήθημα για τη μείωση της βίας στα σχολεία και την καλλιέργεια της κουλτούρας της ειρηνικής συμβίωσης. Η αρχή μπορεί να γίνει πρώτα από το σχολικό περιβάλλον και να επεκταθεί στην ευρύτερη κοινωνία της Κύπρου.

Γιατί να διδάξω Τ/Κ συγγραφείς;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Η ανάγνωση της πρώτης παραγράφου της εγκυκλίου του Υπουργού Παιδείας για τους στόχους της νέας σχολικής χρονιάς έδωσε την ευκαιρία στη συνάδελφο να διαμαρτυρηθεί:

- Γιατί να διδάξω Τ/Κ συγγραφείς; Εγώ διαφωνώ.

Μείναμε να την κοιτάζουμε ξαφνιασμένοι. Ο φανατισμός της μεγάλης. Η προκατάληψη της ακόμη μεγαλύτερη. Τόσο μεγάλη, που δεν την άφηγε να δει ποιο θα ήταν το όφελος.

- Διαβάστε το υπόλοιπο κείμενο μόνοι σας, στο σπίτι, μας προέτρεψε ο διευθυντής.

- Αρκετά διαβάσαμε. Φτάνει. Τον διέκοψε, εκνευρισμένη, άλλη συνάδελφος.

Και είναι για να διρωτάται κανείς: Αν κάποιοι συνάδελφοι στο άκουσμα απλώς της λέξης συμφιλίωση, αντιδρούν, η εφαρμογή αυτής της έννοιας, τι θα τους προκαλέσει; Αν σήμερα κάποιοι από μας διαμαρτυρούνται μόνο στην αναφορά της λέξης "συμφιλίωση", πώς θα την κάνουμε κύριο πράξη; Αν ποτέ βρούμε λύση, πόσο

έτοιμοι είμαστε, αλήθεια να δεχθούμε τους Τ/Κ και να συνεργαστούμε μαζί τους; Μέσα μας, στο μυαλό και την καρδιά μας, πόσο έτοιμοι είμαστε για τη συνεργασία την αλληλοκατανόηση, την αποδοχή, τον αλληλοσεβασμό και την αλληλεγγύη;

Όταν οι εκπαιδευτικοί αρνούνται να πλησιάσουν και να γνωρίσουν την πολιτισμική έκφραση της Τουρκοκυπριακής κοινότητας, πώς θα μπορούσαν να την μεταδώσουν στους μαθητές μας και πώς θα μπορούσαν να μιλήσουν τα παιδιά μας σε σύγχρονες διαπολιτισμικές προσεγγίσεις, όπως είναι ο διαπολιτισμικός σεβασμός, η ισοτιμία των πολιτισμών και η παροχή ίσων ευκαιριών;

Η δυσπιστία και η προκατάληψη προς την άλλη κοινότητα, που τόσο έντεχνα καλλιεργήθηκε τα προηγούμενα χρόνια, δυστυχώς και μέσα από την εκπαίδευση, μόνο μ' ένα τρόπο αμβλύνονται: Με την επαφή και τη γνωριμία των εκπαιδευτικών και των μαθητών μεταξύ τους.

andricha@cytanet.com.cy

Η Θέση της Πλατφόρμας για τις αντιδράσεις στα βήματα για ένα σχολείο της συμφιλίωσης

Με αφορμή την εξαγγελία της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων των σχολείων, αλλά και την πρόσφατη εγκύκλιο προς τα σχολεία που καθορίζει ως πρώτο στόχο της χρονιάς την καλλιέργεια κουλτούρας ειρήνης, είχαμε τις αναμενόμενες αντιδράσεις από την πλευρά εκείνων οι οποίοι έχουν καταδικάσει την Παιδεία της χώρας σε αιχμαλωσία στις πιο συντηρητικές δυνάμεις της κοινωνίας μας, και επομένως στη στασιμότητά.

Οι αντιδράσεις αυτές συνοπτικά εκφράζουν ως συνήθως φόβους, είτε σε βαθμό λελογισμένο είτε σε βαθμό υστερίας, οι οποίοι αναφέρονται στον κίνδυνο διάβρωσης της εθνικής ταυτότητας, της γλώσσας, του θρησκευτικού αισθήματος και στην παραχάραξη της Ιστορίας.

Πρόκειται για θέσεις χρόνια επαναλαμβανόμενες όποτε εμφανιστεί η όποια προσπάθεια εκσυγχρονισμού ή όποτε εμφανιστεί έστω και στον μακρινό ορίζοντα η παραμικρή ελπίδα συνεννόησης με την άλλη κοινότητα. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι αντιδράσεις εκδηλώνονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, πάνω στα ίδια θέματα και με τους ίδιους προβληματισμούς, τόσο στην ελληνοκυπριακή πλευρά όσο και στην τουρκοκυπριακή. Ειδικά στα θέματα της Παιδείας και ενν ακόμα συνεχίζονται οι αντιδράσεις από την μεταρρύθμιση στην τουρκοκυπριακή πλευρά, οι ίδιες και εντονότερες απόψεις/φωνές εκδηλώνονται και ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους. Πρόκειται για μια ιδιότυπη συμμαχία και από τις δύο πλευρές της γραμμής ενάντια σε κάθε προσπάθεια εξευρωπαϊσμού, εκσυγχρονισμού στην Παιδεία, αλλά και σε κάθε προσπάθεια καλλιέργειας κλίματος συνεννόησης ανάμεσα στις δύο κοινότητες.

Η Πλατφόρμα θεωρεί ότι η μεταρρύθμιση ειδικά σε ότι αφορά το θέμα του πολιτισμού, του σεβασμού της διαφοράς στην εθνότητα, στη θρησκεία και γενικά στην κουλτούρα, και η καλλιέργεια ειρηνικής διάθεσης ανάμεσα στις κοινότητες, έχει καθυστερήσει όσο και τα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αποτελεί ντροπή για το εκπαιδευτικό μας σύστημα το γεγονός ότι ανακαλύπτει τις βασικές αυτές παιδαγωγικές αξίες ως ανάγκες μετά την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι ως ανάγκες ενδογενείς οι οποίες θα μπορούσαν μάλιστα να σταθούν

Η ανακοίνωση δόθηκε στον Τύπο σε δημοσιογραφική διάσκεψη που έγινε την Παρασκευή 19/9/08 στη Δημοσιογραφική Εστία

εμπόδιο στις εθνικιστικές διαμάχες που κατέστρεψαν τον τόπο. Οι ίδιες οι αντιδράσεις στην υιοθέτηση των προτεινόμενων αλλαγών δείχνουν απλώς ότι το κυπριακό σχολείο δεν έκανε την δουλειά που έπρεπε την ώρα που έπρεπε, με αποτέλεσμα να έχει τώρα με ψηλότερο κόστος και δυσκολίες να αντιμετωπίσει αυτές τις δυσμορφίες.

Ας σημειωθεί ότι η Πλατφόρμα στηρίζει κατά βάση την προσπάθεια του Υπουργείου να θέσει σε τραχιά εκσυγχρονισμού το εκπαιδευτικό σύστημα προς τις κατευθύνσεις που εξαγγέθηκαν. Θέλουμε ταυτόχρονα να ελπίζουμε ότι δεν θα υπάρξουν τόσσοι συμβιβασμοί με τις συντηρητικές δυνάμεις έτσι ώστε να χάσει η όλη προσπάθεια το περιεχόμενο της.

Καλούμε τους εκπαιδευτικούς που αναλογίζονται τις ευθύνες μας έναντι της κοινωνίας να αγωνιστούν έτσι ώστε οι δυνάμεις της αδράνειας που πνίγουν το κυπριακό σχολείο αλλά και την κοινωνία να πάψουν να διαδραματίζουν τον καθοριστικό λόγο. Το σχολείο μας πρέπει να χτίζει το μέλλον κι' όχι να αναμασά το παρελθόν. Το σχολείο πρέπει να ανατρέψει την παγίωση της διχοτόμησης στον χώρο που το αφορά.

Η Εκκλησία

Το σύνταγμα του 1960 αλλά και η επιδιωκόμενη λύση διζωνικής δικαιοσύνης ομοσπονδίας, προδιαγράφουν με σαφήνεια ένα κοσμικό κράτος. Η Εκκλησία της Κύπρου καταχρηστικά θεωρεί ότι, όπως έλεγχε ασφυκτικά και καταπιεστικά κάθε δραστηριότητα επί Οθωμανικής αυτοκρατορίας και επί Αγγλοκρατίας, μέσω των υπερπρονομίων που της είχαν παραχωρηθεί, το ίδιο θα πρέπει να κάνει και τώρα. Πιστεύουμε ότι σε μια ευρωπαϊκή Κύπρο του 21ου αιώνα, που θέλει την ειρήνη, την ανάπτυξη, τη συνεργασία και την ανοιχτοσύνη στις ιδέες και στις αντιλήψεις, δεν έχει καμιά θέση η φοβική συμπεριφορά του Αρχιεπισκόπου. Η ανάμειξη του στα ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής είναι ένας αναχρονισμός που μας εκθέτει ως κοινωνία και μας στρώχνει βαθιά μέσα

στην αγκαλιά ενός σύγχρονου μεσαίωνα, παρότι με κράτη διεθνώς απομονωμένα και πολύ λίγο δημοκρατικά. Καλούμε τους πολίτες να κάνουν το διαχωρισμό των θρησκευτικών πεποιθήσεων του καθενός από το ρόλο υπερ-θεσμού που επιδιώκει ο Αρχιεπίσκοπος. Και να απαιτήσουν οι ίδιοι να σταματήσει την ανάμειξη του σε πολιτικά ζητήματα, μεταξύ των οποίων και αυτό της Εκπαίδευσης.

Η Ιστορία

Οι οπαδοί της μη επίλυσης του Κυπριακού, έχουν φέρει ξανά στην επιφάνεια το θέμα της διδασκαλίας της Ιστορίας, με στόχο να ξυπνήσουν φοβίες για απώλεια εθνικής συνείδησης και απώλεια ελέγχου του τι διδάσκεται. Με πανομοιότυπο τρόπο, οι οπαδοί της διχοτόμησης και στις δύο πλευρές του συρματοπλέγματος, επισύρουν τον κίνδυνο η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση να αλλοιώσει την Ιστορία. Πέρα από τις αντιεπιστημονικές θέσεις/απόψεις που συνοδεύουν τις αντιδράσεις αυτές, εκείνο που πραγματικά φοβούνται είναι μήπως σταματήσει η αποσιώπηση της Ιστορίας. Οι οπαδοί της αποσιώπησης, όχι μόνο επιθυμούν να συντηρούν και να ελέγχουν τον αντιεπιστημονικό μύθο της ιστορικής μονοσημαντικότητας, της απαρσάλευτης εθνικής μονολιθικότητας, αλλά επιδιώκουν να συνεχιστεί η αποσιώπηση ολόκληρων φάσεων της Ιστορίας. Και δεν πρόκειται εδώ τόσο για την περίπτωση της αιματηρής και καταστροφικής αντιστάσεως κλασικού Ελληνισμού και Χριστιανισμού, όσο για την Ιστορία της Κύπρου του 20ου αιώνα. Θέλουν να συνεχίσει η σιωπή για τα γεγονότα των δεκαετιών του '30, του '40 και του '50, αλλά κυρίως η σιωπή για τα εγκλήματα και τις πρακτικές εθνοκάθαρσης, από το 1960 μέχρι το 1974. Την ίδια στιγμή που όλος ο κόσμος ξέρει και έχει άποψη για τη διμερή (και όχι μονομερή) φύση του Κυπριακού.

Θεωρούμε ιδιαίτερα κρίσιμο, όσοι δεν συμφωνούν με τη σιωπή της Ιστορίας, όσοι πιστεύουν ότι η επιστημονική προσέγγιση, με σεβασμό στις διαθεσίμες πηγές και στην καλλιέργεια του κριτικού πνεύματος μέσω της διδασκαλίας της Ιστορίας, να αντισταθούν όχι αμυνόμενοι αλλά με παρησία και τόλμη στους οπαδούς της σιωπής. Το ίδιο χρέος έχει και το Υπουργείο Παιδείας, αν θέλει να καταξιώσει τον τίτλο του.